

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ СТАВЛЕННЯ УЧНІВ ДО ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Кузнецова Карина Олексіївна, Полякова Оксана Олександрівна

Кафедра Фізичного виховання НТУ «ХПІ»

Актуальність роботи. У сучасних складних умовах воєнного стану та з огляду на необхідність мобілізації суспільних ресурсів для післявоєнного відновлення, одним із найважливіших національних пріоритетів стає збереження здоров'я українців, особливо дітей і молоді, а також рівень їх фізичного стану та розвитку. Проте, спостерігається тривожна тенденція до зниження фізичного розвитку та підготовленості серед дітей і шкільної молоді, що пов'язано з недостатньою руховою активністю та несприятливими соціально-економічними й психологічними умовами життя й навчання. У шкільному фізичному вихованні впроваджується небагато інновацій; воно здебільшого базується на нормативному підході, що суперечить ідеї всебічного розвитку особистості. Шкільні уроки фізичної культури та позакласні заняття часто не відповідають фізіологічним потребам дітей, не враховують їхні індивідуальні можливості, інтереси та мотиви, що негативно позначається на ставленні учнів до фізичного виховання.

Мета роботи – дослідити соціально-педагогічні фактори, що впливають на формування ставлення учнів до фізичної культури в закладі загальної середньої освіти.

Результати дослідження. В ході дослідження було впроваджено наступні методи дослідження: теоретичний і порівняльний аналіз, узагальнення наукових даних літератури; соціологічний метод опитування у вигляді анкетування закритого типу; методи математичної статистики.

У соціологічному опитуванні взяли участь 25 школярів 6–7 класів, які навчаються у Спеціалізованій школі №181 імені Івана Кудрі з поглибленим вивченням іноземних мов у місті Києві. Соціологічний метод дослідження

включав письмове анкетне, одноразове (проводитиметься на стадії діагностики), суцільне, заочне (електронне), вибіркове, стандартизоване, короткочасне опитування.

Анкетування було спрямоване на всебічне дослідження чинників, що впливають на ставлення учнів до фізичної культури, зокрема організацію урочних і позаурочних занять, зміст навчального матеріалу та використання інноваційних технологій, можливість займатися улюбленими видами спорту, рівень фізичних навантажень, успішність загалом і з предмету, психолого-педагогічний клімат у класі, особистісні та професійні якості вчителя фізичної культури. Загалом було досліджено 14 різних факторів, кожен з яких співвідносився з двома відповідями на твердження анкети. Якщо респондент за відповідями на два твердження певного фактора набрав 7-10 балів, це означає, що даний фактор є для нього важливим і навпаки. Сильний кореляційний зв'язок із позитивним ставленням даного респондента до фізичного виховання вказує на вплив аналізованого фактора на таке ставлення.

За результатами опитування (рис. 1) встановлено, що більшість проаналізованих чинників – 12 із 14 – були високо оцінені респондентами, що свідчить про позитивне ставлення учнів до занять фізичною культурою та загальну результативність освітнього процесу у цій галузі.



Рис. 1. Загальна статистика впливу соціально-педагогічних факторів на формування у респондентів ставлення до фізичної культури

Водночас дещо нижчий рівень підтримки отримали фактори, пов'язані з

різноманіттю форм фізичного виховання та позакласних фізкультурно-спортивних заходів (твердження №6, 17), а також із мотиваційною підтримкою педагогів (твердження №14, 26). Це зумовлено специфічними умовами воєнного стану, які обмежують повноцінну реалізацію зазначених аспектів. Водночас виявлені недоліки не мали суттєвого негативного впливу на загальний рівень зацікавленості школярів у фізичному вихованні.

Висновки. На формування позитивного ставлення до фізичного виховання у школярів можуть впливати різні фактори, включаючи особистісні характеристики, методи та організацію занять, соціальні умови навколишнього середовища, авторитет вчителя тощо. Деякі аспекти організації фізичного виховання та мотиваційної підтримки з боку школи на даному етапі реалізуються недостатньо ефективно. Суттєвих негативних наслідків для ставлення учнів до фізичної культури зафіксовано не було.

Список використаних джерел:

1. Булгаков О. І. Ставлення учнів загальноосвітніх шкіл до уроків з фізичної культури. *Вчитель: журнал у журналі «Теорія та методика фізичного виховання»*. 2012. № 02 (58). С. 19-23.
2. Васкан І. Г., Цюпак Ю. Ю. Інтерес до фізичного виховання в учнів середнього шкільного віку. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2010. № 4 (12). С. 29-31.
3. Герасименко С. Ю., Качмар І. Ф. Ставлення учнів загальноосвітніх шкіл до уроків фізичної культури. *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії: Матеріали XIII Міжнародної наук.-практ. інтернет-конференції*. Переяслав-Хмельницький, 2015. 325 с.
4. Keskin Ö., Hergüner G., Dönmez A., Berisha M., Üçan E. The Examination of the Attitudes of Secondary School Students Towards Physical Education Course. *Malaysian Online Journal of Educational Sciences*. 2017. Vol. 5. Issue 3. P. 60-68.